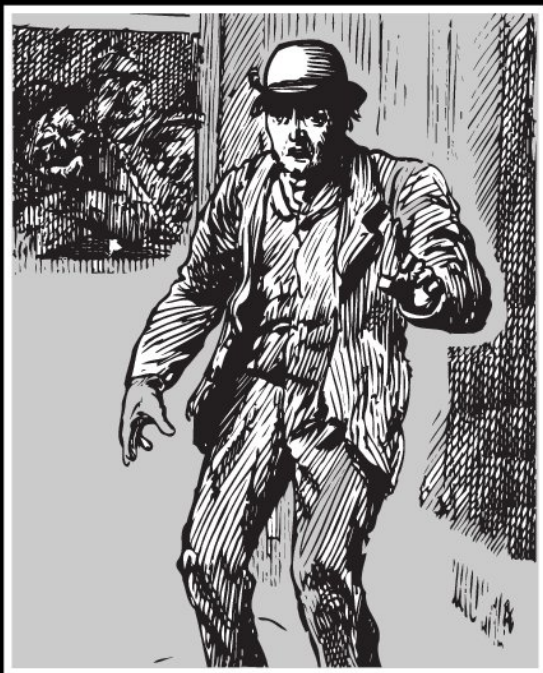


Thomas Hardy



TŘI POCESTNÍ





Thomas Hardy

TŘI POCESTNÍ

VOLVOX GLOBATOR

Translation © Monika Vosková, 2001

ISBN 978-80-7511-027-5 (pdf)

ISBN 978-80-7511-026-8 (epub)

K několika málo rysům venkovské Anglie, jež si zachovaly svou tvářnost a jež se za uplynulé století proměnily jen málo, můžeme počítat protáhlé, travnaté a hlodášem porostlé pahorky s úzkými dolinami a ovčími svahy, jak se jim říká podle účelu, jemuž slouží, zaplňující rozsáhlé jižní a jihovýchodní oblasti jistých okrsků. Setkáme-li se na nich vůbec s nějakou známkou lidského osídlení, má většinou podobu osamělé chalupy nějakého pastýře.

Na samotě na podobném kopci stávala před padesáti lety chalupa a možná, že tam stojí ještě dnes. Přes svou osamělost však toto místo nebylo vzdáleno více než tři míle od okresního města. To však nebylo důležité. Tři míle rozeklané pahorkatiny, za dlouhých nepřívětivých ročních období vyznačující se vánicemi, sněžením, dešti a mlhami, poskytovaly dostatek prostoru k odloučení třeba i Timona nebo Nabuchodonosora; ale za příznivého počasí příliš málo odstupu k tomu, aby lákaly tu ne tak ohavnou chásku, k níž patří básníci, filozofové, malíři a ostatní, kteří „chápejí příjemnosti a meditují o nich“.

Při stavbě podobných ztracených obydlí se většinou využívá nějakého starého tábořiště či hliněné mohyly, skupinky stromů nebo aspoň nějakých zbytků uschlého živého plotu. V tomto případě se však o podobné přirozené útočiště nikdo nestaral. Higher Crowstairs, jak se příbytek nazýval, stál docela o samotě a bez ochrany. Jediným důvodem pro umístění domu snad bylo překřížení dvou pěšin, které se nedaleko odtud protínaly v pravém úhlu a které se tam snad setkávaly už dobrých pět set let. Chalupa tak byla otevřena živlům ze všech stran. Ale i když tam vítr určitě fučel, když foukal, a déšť ji bičoval, když pršelo, nebyly rozmary zimního počasí na kopcích tak hrozné, jak si je představovali obyvatelé údolí. Řezavá vlhkost tu nebyla tak zhoubná jako na dolinách a mrazy byly jen málokdy kruté. Když pastýře a jeho rodinu, kteří si dům propachtovali, litovali za ústrky, jimž je vystavovalo počasí, odpovídali, že je celkem vzato netrápí tolik „smrkot ani chrapot“ (rýma a bolení v krku), jako když žili u potoka v uzavřené dolině.

Večer 28. března 182- patřil přesně k těm večerům, které se o taková vyjádření soucitu zasloužily. Vytr-

valá bouře drtila stěny, svahy i živé ploty stejně jako útočící záplavy šípů v bitvě u Senlacu a Crecy. Ovce a další venkovní tvorové postrádající přístřeší postavily se zadky proti větru; ocásky drobného ptactva pokoušejícího se najít hřad v trnitém křovisku byly obráceny naruby jako deštníky. Na štítové straně chalupy se objevily mokré skvrny a okapy mlátily o zeď. Ještě nikdy však nebyl soucit s ovčákem méně na místě. Ten veselý venkovan totiž pořádal velkolepou oslavu na paměť křtin své druhé dcerky.

Hosté dorazili ještě před deštěm a nyní se shromáždili v síni čili hlavní obytné místnosti stavení. Pohled do příbytku v osm hodin toho památného večera by jistě každého přesvědčil, že v bouřlivém počasí není nad tak útulné a pohodlné místočko. Na povolání obyvatele domu ukazovala řada naleštěných pastýřských bodců bez násady visících jako ozdoby nad krbem, jež se lišily svým zakřivením od těch starobylých, jaké nalezneme na rytinách rodinné bible, až po ty nejuznávanější výtobytky z loňského ovčího trhu. Místnost osvětloval půltucet lampiček s knoty jen o málo kratšími než tuk, ve kterém plavaly,

usazené ve stojanech používaných jen o největších svátcích a rodinných oslavách. Světla byla rozmístěna po celém pokoji, dvě stála na římse u krbu. Umístění svěc mělo svůj význam. Svíčky na krbu vždycky označovaly večírek.

V krbu plály před zadní odrazovou deskou plameny z trnového chrastí, které vydávalo zvuky jako „smích hlupáka“.

Sešlo se tu devatenáct osob. Z nich pět, ženy v šatech různých veselých barevných odstínů, sedělo u stěny; děvčata, ta plachá i ta méně plachá, zaplnila lavici u okna; čtyři muži, k nimž patřil Charley Jake, místní tesař, kostelník Elijah New, John Pitcher, mlékař ze sousedství, a pastýřův tchán si hověli na lavici s opěradlem; mladý muž a mladá panna rdící se u pokusů o případné námluvy, se usadili pod rohovou polici; a postarší snoubenec, který již dosáhl padesáti nebo více let, se neúnavně přesouval z míst, kde jeho snoubenka nebyla, na místa, kde se nacházela. Panovalo všeobecné veselí, a to tím víc, že je nenarušovala žádná formální omezení. Naprostá důvěra v dobrou vůli těch druhých navozovala úplné uvolnění, když

poslední, smrtelnou ránu způsobům rovnajícím se vznešenému chování zasadil většině z přítomných nedostatek jakékoli snahy naznačující, že by se snad chtěli nějak vyvyšovat, rozšířit své vědění či udělat vůbec něco výjimečného – což v dnešní době obvykle zničí srdečnost každé sešlosti, kromě té sestávající z lidí z jedné či druhé krajní polohy společenského žebříčku.

Pastýř Fennel se oženil dobře, jeho žena byla dcerou mlékaře ze vzdáleného údolí, která si přinesla padesát guinejí v podolku – a držela je tam, až budou potřeba k zaopatření budoucí rodiny. Tuto šetrnou ženu poněkud vyvádělo z míry, jaký že ráz by toto shromáždění mělo mít. Prosté posezení mělo své výhody, ale stálá, uvolněná poloha na židlích a lavicích přiváděla muže k neuvědomělé rozjařenosti, takže někdy vypili domácnost úplně do sucha. Druhou možností byla taneční zábava, což však, i když se zde nedalo nic namítat, pokud jde o dobré pití, mělo jinou nevýhodu, která to vyvažovala, a to pokud jde o dobré jídlo, neboť hlad probuzený tanečním pohybem by mohl způsobit nesmírné škody ve špí-

ži. Pastýřka Fennelová se usnesla na prostředním plánu mísení krátkých tanečků a krátkých chvil povídání a zpěvu, aby tak omezila nezvladatelnou bujarost v jednom či druhém. Tento plán však zůstal spoután v hranicích její vznešené mysli: pastýř sám projevil chuť ukázat tu nejbezstarostnější pohostinnost.

Na housličky hrál chlapec z okolí, asi dvanáctiletý, který byl velice šikovný na třasáky a besedy, i když měl malé prstíky a tak krátké, že musel neustále přehmatávat na vysoké tóny, z nichž pak slézal na základní hmat se zvuky ne vždy naprosto čistými. V sedm mladíček spustil své fidli-fidli doprovázené dunivým basem kostelníka Elijaha Newa, který si s sebou předvídavě přinesl svůj oblíbený nástroj, starobylý serpent. Okamžitě byli všichni v kole a paní Fennelová soukromě nakázala hudebníkům, aby za žádných okolností nehráli k tanci déle než čtvrt hodiny.

Ale Elijah i chlapec v zápalu hry na tento příkaz úplně zapomněli. Kromě toho, Oliver Giles, sedmnáctiletý mladý muž tak zamilovaný do své partnerky,